

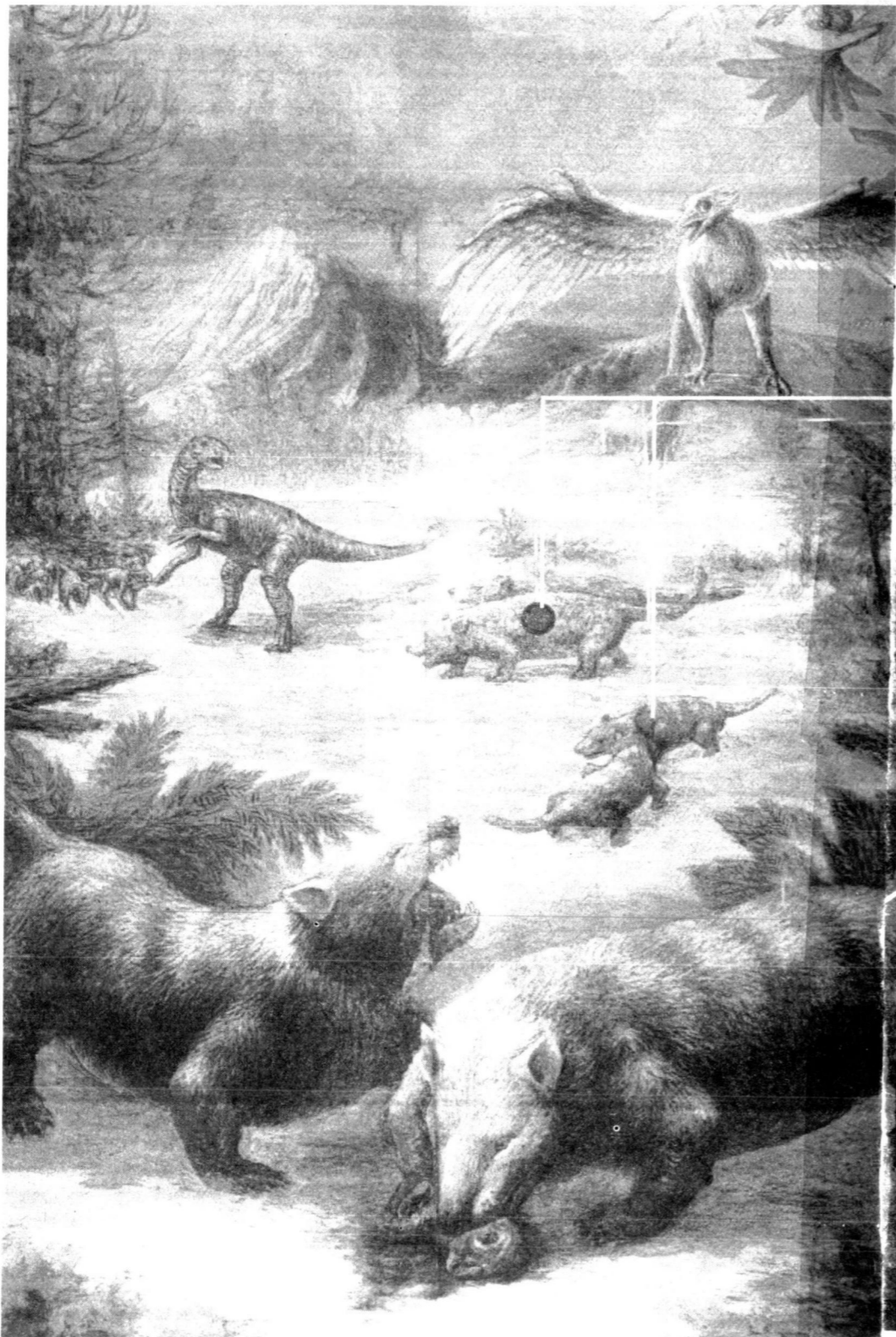
පුරාව ක්ෂීරපායීන්, අන් සතුන්ගේ ගොදුරු පිණිස ම පමණක් වූ බියගැලු සත්ත්ව කොට්ඨාශයක් වූවේ ද? විනයෙන් හමු වූ අපූරු පොසිල දෙකක් මඟින් මේ පිළිබඳ නව නම තොරතුරු රැසක් හෙළි වී තිබේ.

ඩයිනෝසෝරයන් මිහිමත නිදර්ශන හැසිරුණු අතර අතීතයේ, අපගේ අතීත පූර්වජයන්, දරුණු සතුන් නිදර්ශන රාත්‍රී කල තොර රහස් එළියට බැස පැලෑටි හෝ කෘමි සතුන් ආහාරයට ගැනීමට වැඩි දෙයක් නොකළ බයාදු සතුන් වූ බවට මෙතෙක් විශ්වාසය විය. වූම කේතුවක් ඇදවැටීමෙන් ඩයිනෝසෝරයන් හදිසියේ මෙලොවින් තුරන් වීමත් සමග, පර්ණමයේ සුළු හෝ ගොරවාත්විත ස්ථානයක්, ක්ෂීරපායීන් විසින් ගිම්මාරානු ලැබූවා ද යන්න ඒ සමග ම වැළඳී ගියේ ය. එහෙත්, පසුගිය ද මේ පසුබිම ක්‍රමයෙන් වෙනස් වූයේ, තේවර් සහරාව මගින් පොසිල දෙකක් පිළිබඳ ප්‍රකාශයට පත් කිරීමත් සමග ය. ඉන් එකක් නවතම විශේෂයක් වූ අතර, *Repenomamus giganticus* නම් විය.

ඩයිනෝසෝර යුගයේ ක්ෂීරපායීන් කිසිවිටෙක ලෝකයට වඩා විශාල නොවූ බවට වූ මතය මේ පොසිලය හමුවීමත් සමග බිඳ වැටිණ. වසර බිලියන 130 කට පමණ පෙර ජීවත් වූ, මේ සත්ත්වයා, මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ බල්ලකු හෝ විශාල ප්‍රමාණයේ බැරරයකු ගේ (*Badger*) (මුහුට වර්ගයට අයත් නිශාචර සිව්පාවේක්) ප්‍රමාණයෙන් යුක්ත වූ අතර, බොහෝ දුරට මෙතෙක් හමු වූ ඩයිනෝසෝර යුගයට අයත් විශාලතම සත්ත්වයා ලෙස ද හඳුන්වා දිය හැකි ය.

දෙවැන්න, මින් පෙර සොයාගත් *Repenomamus robustus* නම් විශේෂයේ නව නිදර්ශනයක් විය. මෙහිදී බිඳ වැටුණු අතෙක් මතය වූයේ, සෑම විටම ක්ෂීරපායීන් අතෙක් සතුන්ගේ "ගොදුරු බවට පත් විය" යන්න ය. මෙම සැකිල්ලෙහි, උදර ප්‍රදේශයේ වූ පොසිල කොටස්, ලදරු ඩයිනෝසෝරයකු ගේ ශරීර කොටස්වලින් යුතු බවට අනාවරණය විය.

"මේ අනාවරණය ජීවිත කාලයට ම ලැබෙන එක් අවස්ථාවක්. මෙවැනි දේ නවතම හමුවේ යැයි අපේක්ෂා කළ නොහැකියි." නිව්යෝක් නගරයේ, ඇමරිකානු ස්ථානාධික ඉතිහාස කාතුකාගාරයේ පොසිල විද්‍යාඥ ජීන් මෙන්ග් සහ තේවර් සහරාවෙහි සම කතුචරයා පවසා සිටී. ඇත්තවශයෙන් ම, මෙවැනි අනාවරණයවීමක් මෙන්ග් සහ මනුගේ සගයන් කිසිවිටෙක අපේක්ෂා නොකළහ. මෙහි දී කුඩා ප්‍රමාණයේ සැකිල්ල හමු වූයේ, දෙවසරකට පමණ පෙර වනදී, ලියාමිනිං ප්‍රාන්තයේ ලොව පොහොසත් ම පොසිල නවවූ අතරිනි. බීජිං හි "Vertebrate Paleontology and Paleoanthropology" ආයතනයේ දී එය පරීක්ෂාවට ලක් කෙරිණ. "උදරයේ අන්තර්ගතය අප මූලින් ම දැවුණේ නැහැ" තේවර් සහරාවෙහි ප්‍රධාන කර්තෘ ඉහත ආයතනය හා අනුබද්ධිත උපාධි ශිෂ්‍ය යෝමින්ග් හියු පැවසුවේය. උදරයේ අන්තර්ගතය පිළිබඳ පරීක්ෂාවෙන් අනතුරු, ඔවුන්ට වැටහී ගියේ, විද්‍යාවේ විජයග්‍රහණයකට ඔවුන් අතගසා ඇති බව ය.

R.GIGANTICUS

විශාල බැරරයකු හෝ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ බල්ලකු ගේ ප්‍රමාණයෙන් යුක්ත වූ මොවුන්, කුඩා ඩයිනෝසෝරයන් මෙන් දිස් වී ඇත.

Repenomamus විශේෂයට අයත් වූවෝ විලෝපිකයන් බවට නවමින් විද්‍යාත්මකව සහතික වී නොමැත. නමුත්, ඔවුන්ගේ ශක්තිමත් දෙපා සහ හිසුණු දත්, සැලකිල්ලට ගැනීමේ දී පෙනීයන්නේ එය සැබැවින් ම විය හැකි බව ය.

R.ROBUSTUS

මෙම පොසිලයේ අභ්‍යන්තරය පුළුම් උපදවනුයේ ය. උදරය පෙදෙසෙහි වූ නොදිරවූ ආහාර කොටස් ශේෂයන් කුඩා ඩයිනෝසෝරයකුට අයත් ඒවා විය.

පොසිල හමු වූ ස්ථානය

ටයිම් ඇසුරෙහි - ලලනි මායාදුන්න

"මූලින් දත් පරීක්ෂාවේ දී අප සිතුවේ, (සත්ත්වයාගේ අවසන් ආහාරවේල අනුව) ඒ ක්ෂීරපායීයකු නොව, ඩයිනෝසෝරයකු බවයි" හියු පවසා සිටී. එහෙත් වඩාත් සමීප පර්යේෂණයකින් විද්‍යාඥ කණ්ඩායමේ තීරණය වූයේ සත්ත්වයා ක්ෂීරපායීයකු බවත් උගේ උදරයේ වූ ශේෂයන් එම ප්‍රදේශයේ වාසය කළ, ශාකභක්ෂක තරුණ සිටිනෝසෝරයකුගේ (*Psittacosaur*) බවත් ය. උගේ ඇතුළු බාහු සහ පාද අස්ථි කොටස් නවමන් එකිනෙක හා බැඳී තිබීමෙන් අනුමාන කළ හැක්කේ, *R. Robustus* ඔවුන්ගේ ආහාරය හොඳින් විකීමෙන් තොරව විශාල කුට්ටි වශයෙන් ගිල දමූ බව ය.

ඒ මගින් සහතික වන්නේ, ඩයිනෝසෝර යුගයේ විසූ එක් ක්ෂීරපායී සත්ත්වයකු හෝ මාංශ භක්ෂක වූ බව ය. එසේම *R. giganticus* යනු *R. robustus* ගේ සමීප ඥාතියකු බැවින් විශාල පරිමාණයේ සත්ත්ව විශේෂයක් මාංශ අනුභව කළ බවට අනුමාන කිරීම හේතු සහගත ය. නවදුරටත්, *R. giganticus* ගේ සැකිලි කොටස්, ඔවුන්ගේ කුඩා ඇතින් හමු වූ පොසිල තවත්වලින් ම හමු වීමෙන් ද, හැඟී යන්නේ ඔවුන් සාමාන්‍ය කසල බුද්ධිමත්ව වඩා ක්‍රියාකාරී විලෝපිකයන් බව ය.

"ඔවුන්ට තිබී ඇත්තේ "තස්මේනියන් ඩෙවිල්" (*Tasmanian devil*) සත්ත්වයකුගේ මෙන් පැත්තට තැබුණු කෙටි පාද සහිත ශක්තිමත් ශරීර ව්‍යුහයක්, උන්ට, වේගයෙන් ඇවිදීමේ හැකියාව (හරයටම දිවීමක් වැනි) තිබෙන්නට ඇති, ඇත්ත වශයෙන්ම කිවහොත් කිතුලකුට වඩා හොඳින් වලකය විමේ හැකියාව මේ සත්ත්වයින්ට තිබූ බවට සැක නැහැ" මෙන්ග් පවසා සිටී.

සියල්ල කැටිකර ගත් කල පෙනී යන්නේ, මෙකී සොයාගැනීම මගින්, පූර්ව ක්ෂීරපායීන් කුඩා බියගැලු සතුන් බවට වූ මතය උඩුසටිකරු වන බව ය. එසේම, විශාල සතුන්ගේ බවට අනුමාන කළ දත් සහ අස්ථි ශේෂයන් පිළිබඳ විශේෂ අනාවරණයන් ද මෙහිදී ක්‍රමයෙන් බිඳ වැටෙනු ඇත.

"සතුන්ගෙන් බේරීම සඳහා සොයාගැනීමට අපහසු වන පරිදි ඔවුන් කුඩා වූවා හෝ ඩයිනෝසෝරයන් විසින් සැමවිටම එවක පාර්සරික ඉඩකඩ අයිතිකරගෙන සිටි බැවින් ඔවුන් කුඩා වූවා" ආදී වශයෙන් ක්ෂීරපායීන් ඉතා කුඩාවූයේ ඇසිදැසි පැහැදිලි කිරීමෙහිලා සිද්ධාන්ත කෙමිපරාදු කිරීම නැවැත්වීමට ද දැන් පොසිල විද්‍යාඥයන්ට හැකිවනු ඇත. මේ අනුව විශාල සත්ත්වයන් වෙනුවෙන් වෙන්ව තිබූ ඉඩකඩෙන් සුළු ප්‍රමාණයක් හෝ ක්ෂීරපායීන් විසින් ද පිරවූ බවට දැන් පැහැදිලි ය.

"එය ඇත්තෙන්ම පිළිගත හැකියි" හියු විශ්වාසයෙන් තේවර් වාර්තාව කෙරෙහි සිය මතය පලකරමිනි. "එකම දැඩියම වෙනුවෙන්, ඔවුන් ඩයිනෝසෝරයන් සමග තරඟ කර තිබෙනවා එසේම, ඔවුන් ඩයිනෝසෝරයන් ආහාරයට ගැනීමෙන්, ඩයිනෝසෝරයන්ගේ පරිණාමය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කලා විමට ද පුළුවන්. එහෙත් ඒ කුමන ආකාරයේ බලපෑමක්දැයි අපට හරියටම කිව නොහැකියි" ඇය නවදුරටත් පවසා සිටී.

එය කෙසේ වෙතත්, මෙය මෙතෙක් සිදුවූ විශිෂ්ටතම සොයාගැනීමකි. එමගින් ලැබෙන පිළිතුරු වලට වඩා අප හමුවේ පැන නැගෙන ප්‍රශ්න රැසකි. ඒවාට පිළිතුරු, ලියාමිනිං ප්‍රදේශයේ කණිත ලද මතු පිටව යටින් සැඟවී තිබෙනවා වන්නට ද පුළුවන. □

ඩයිනෝසෝර රස බැලූ ක්ෂීරපායීයෝ